

NIBIONORSK INSTITUTT FOR
BIOØKONOMI

Landbruksdirektoratet

Dato: 31.08.2026

Deres ref: 26/33254

Vår ref: 26/02058

NIBIO

Postboks 115, 1431 Ås

Tlf: 406 04 100

post@nibio.no

nibio.no

Org. nr: 988 983 837

Innspill til endring av satser i forskrift om tilskudd til frøavl

Vi viser til deres høring 15. juli av forslag til endring av satser i forskrift om tilskudd til frøavl.

NIBIOs frøforretning på Landvik har ved flere anledninger de siste tre årene tatt opp med Landbruksdirektoratet at det er behov for endringer i tilskudd til produksjon av stedeagne, pollinatorvennlige blomsterfrøblandinger, som inngår i Forskrift om tilskudd til frøavl.

Dette gjelder særlig to forhold:

- Hvilke arter som er berettiga tilskudd, jf. vedlegg 2 i forskriften.
Vedlegg 2 har vært uendra siden forskriften blei utvida i 2022. I denne perioden har det oppstått behov for frøavl av en rekke nye og pollinatorvennlige arter, mange av dem etter initiativ fra Statsforvalternes miljøvernavdelinger i ulike fylker.
Inntil vedlegg 2 blir utvidet er det svært vanskelig å få dyrkere til å starte frøavl av arter som ikke er tilskuddsberettiget.
- Det er behov for å differensiere pristilskuddet mellom 1.generasjons oppformering som krever oppal, utplanting og (ofte) plukkhøsting / håndhøsting på arealer i størrelsesorden 10-200 m² (eks. av blåklokke og engnellik), og 2.generasjon frøavl som sås direkte på arealer i størrelsesorden 5-20 daa og der frøet høstes med kommersiell skurtresker. I dag er pristilskuddet det samme, og det fører til at blåklokkefrøavleren som håndhøster frø to ganger per uke over 3-4 uker og i beste fall produserer 1 kg frø totalt får 1 000 kroner i tilskudd, mens 2.generasjonsfrøavleren som tresker 300 kg prestekrage eller knoppurtfrø på 10 daa (med mye mindre arbeid) vil få et pristilskudd på 300 000 kroner. Dette er svært urimelig, og det fører til at vi i NIBIO har problemer med å rekruttere småskala frøavlere til 1.generasjon oppformering, mens frøavlere står i kø for å få storskalakontrakt. Dette setter hele den norske blomsterfrøavlen i fare – dersom vi ikke har 1.generasjons frøavl, blir det heller ingen 2.generasjons frøavl.

NIBIO

Vi hadde derfor håpet og trodd at Landbruksdirektoratet ville foreslå langt mer omfattende endringer enn den justeringen av tilskuddssatser etter konsumprisindeksen, som nå er foreslått. Når vi i høringsnotatet leser «Eventuelle andre endringer i forskriften vil vurderes i forbindelse med oppdrag knyttet til en mer overordnet gjennomgang av ordningen på et senere tidspunkt...», frykter vi at dette vil ta så langt tid at interessen for 1.generasjons oppformering av innsamla pollinatorvennlige blomsterfrøpopulasjoner blir helt borte.

NIBIO har for øvrig ingen innvending mot justeringen av tilskuddssatser som er foreslått. Satsene for engfrø har vært uendret siden 2016, og justering etter KPI virker fornuftig. Vi håper imidlertid at forslaget som nå er på høring bare er et første trinn av flere kommende endringer om tilskudd til frøavl, og imøteser et mer omfattende endringsforslag så fort som mulig.

Med vennlig hilsen

Per Stålnacke

Forskningsdirektør, NIBIO